

KARTA EWIDENCYJNA OBIEKTU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

Wyszków

1. Nazwa

Elektrownia Miejska w Wyszkowie

2. Czas powstania

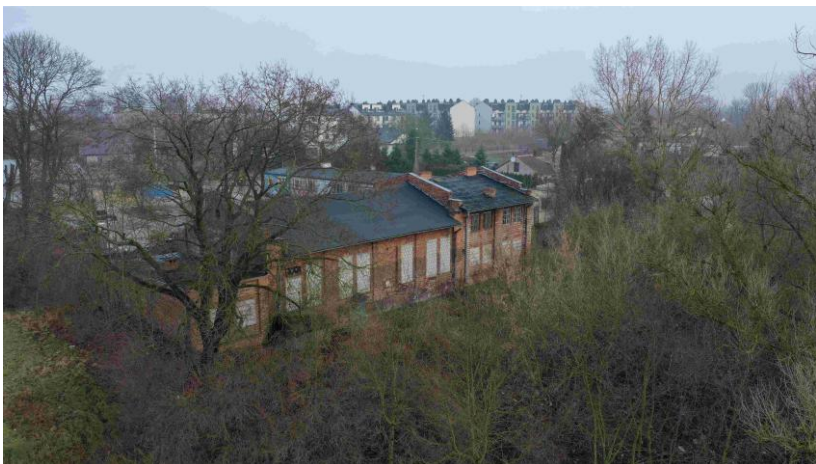
1926 r.

9. Materiały graficzne

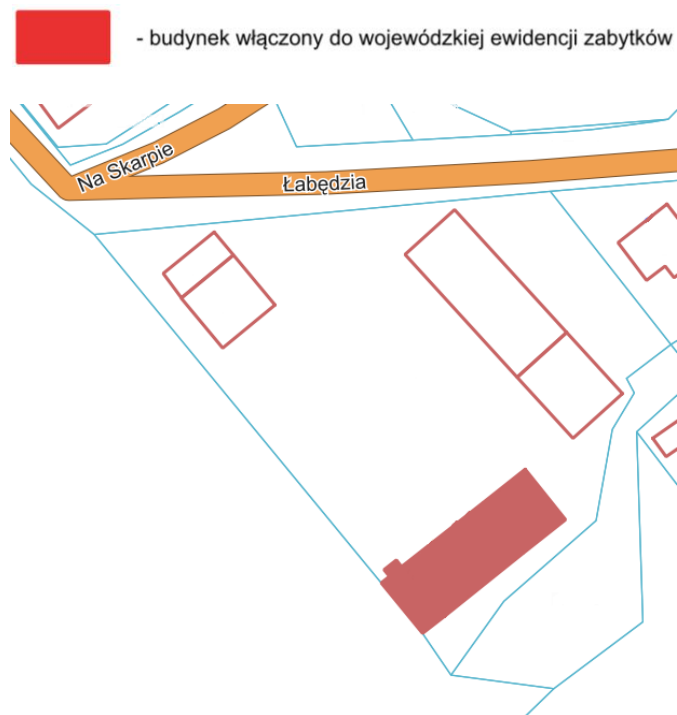
zał. graficzny dot. lokalizacji w skali 1:1500

Elewacje północna i wschodnia

Elewacje południowa i zachodnia

4. Adres (ulica, nr posesji)

ul. Łabędzia 1
(działka ew. nr 4437, obręb 0001)

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

powiat wyszkowski

gmina Wyszków

6. Współrzędne geograficzne

N: 52°35'43.1" E: 21°27'51"

7. Użytkowanie obecne

Budynek użytkowany jako magazyn

8. Stan zachowania

Dostateczny

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Historia

Budynek Elektrowni Miejskiej w Wyszkanie został wzniesiony w 1926 r. przez Zarząd Miejski Wyszkanie. Elektrownia wyposażona była w dwa silniki Diesla – marki Sabems o mocy 100 KM, który napędzał prądnicę o mocy 45 kWh oraz marki Ursus o mocy 200 KM, napędzającego prądnicę o mocy 180 kWh. Pozwalało to dostarczać energię elektryczną do rozrastającego się miasta i okolicznych terenów. Elektrownia funkcjonowała także w czasie II wojny światowej, zasilając m.in. wybudowaną w jej sąsiedztwie łaźnię niemiecką. Strych łaźni stanowił punkt konspiracyjny naprawy broni. W 1944 r. pracę elektrowni wstrzymano, a jej wyposażenie zostało zdemontowane przez okupanta i zrabowane – ocalały silniki i prądnice. Elektrownia działała do 1951 r. Od 1954 roku do lat 60. budynek był siedzibą warsztatów szkół zawodowych, kształcących techników i rzemieślników.

Opis

Budynek założony na rzucie prostokąta, wolnostojący, murowany z cegły, niepodpiwniczony, o dachu krytym papą. Składa się z 3 brył, 2-kondygnacyjnej o 2-spadowym dachu, jednokondygnacyjnej hali przekrytej dachem płaskim i niskiego aneksu. Na elewacjach zachował się detal architektoniczny w postaci cokołu, lizen i gzymsu koronującego. Budynek techniczny jest 2-kondygnacyjny o ceglanej elewacji z naprzemiennie układanej czerwonej i szarej cegły. Elewacje północna i południowa są 2-osiove ze zdwojonymi osiami wielokwaterowych okien. Elewacja szczytowa (wschodnia) jest 2-osiova, pierwotnie z 2 otworami wejściowymi w każdej z osi (obecnie wyłącznie w pierwszej), zwieńczona szczytem z półokrągłym oknem na osi. Od strony zachodniej przylega do niego hala o otynkowanych elewacjach. Od strony północnej i południowej są one 4-osiove, z wysokimi zdwojonymi oknami w każdej z osi, od strony północnej z 2-skrzydłowymi wrotami w 3 osi. Do zachodniej ściany szczytowej hali przylega parterowy nieotynkowany, ceglany aneks o 2-osiowych elewacjach północnej i południowej oraz pozbawionej okien ściany szczytowej. Część otworów okiennych jest zamurowana lub przesłonięta, na elewacjach widoczne są ślady przemurowań i uzupełnień.

Wartości

Budynek Elektrowni Miejskiej w Wyszkanie stanowi wartościowy element pod względem historycznym, będący świadkiem rozwoju miasta Wyszkanie. Jest nośnikiem wartości naukowych, które wynikają z jego warstwy materialnej, m.in. technologii wykonania, użytych materiałów oraz rozwiązań technicznych, a także zachowanej formy.

Stan zachowania

Dostateczny. Ubytki w pokryciu dachowym.

Postulaty konserwatorskie

- zachowanie gabarytów i bryły budynku
- przeprowadzenie konserwacji obróbek blacharskich i systemu odprowadzania wody opadowej
- przeprowadzenie remontu z przywróceniem historycznych otworów oraz opracowania, zachowaniem elementów oryginalnych

Zagrożenia

- nieprawidłowo prowadzone prace remontowe
- uszkodzenie pokrycia dachu

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Tekst: Monika Wesołowska, 13.02.2025 r.

Zdjęcia: Paweł Kraszewski, 07.10.2024 r.